

Sør-Varanger kommune
Postboks 406
9915 KIRKENES

Att: Kystsoneplan Varanger

Vår ref.
20/04644-2

Deres ref.
17/1226/70

Vår dato:
23.09.2020

Deres dato:
02.07.2020

Vår saksbehandler:
Einar K Merli - 976 51 687

Avinor AS - Høring - Interkommunal kystsoneplan for Varanger - Oppstart av planarbeid og forslag til planprogram - Uttalelse fra Avinor

Vi viser til kommunens brev av 01.07.2020, mottatt 02.07.2020, vedrørende oppstart av planarbeid og forslag til planprogram for interkommunal kystsoneplan for Varanger. Planområdet er omfattet av kommunene Nesseby, Sør-Varanger, Vadsø og Vardø.

1. Innledning

Avinor har tre lufthavner i disse kommunene som har restriksjoner innenfor planområdet for den interkommunale kystsoneplanen:

- Kirkenes lufthavn Høybuktmoen.
- Vadsø lufthavn Kiby.
- Vardø lufthavn Svartnes.

2. Høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen og byggerestriksjonsflater i byggerestriksjonskartet for lufthavnene Kirkenes, Vadsø og Vardø

Sjøområdene rundt de tre lufthavnene er belagt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen for hver enkelt lufthavn, hjemlet i *EASA-krav CS ADRDSN.H samt CS ADR-DSN.J.480 og CS ADR-DSN.J.475, gjeldende fra 08.12.2017.*

Det må ikke etableres anlegg eller installasjoner innenfor sjøområdene rundt lufthavnene som er i konflikt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i de respektive restriksjonsplanene.

Videre er sjøområdene rundt de tre lufthavnene berørt av byggerestriksjonskrav (BRA-krav) i byggerestriksjonskart flynavigasjonsanleggene ved hver enkelt lufthavn, jf. § 6 i *Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste, BSL G 6-1 av 27.06.2011.*

Ved søknad om alle nye tiltak som bryter restriksjonsflatene i byggerestriksjonskartene må det gjennomføres en radioteknisk vurdering med positivt resultat.

Radiotekniske vurderinger bestilles og bekostes av tiltakshaver (utbygger). Bestilling skal sendes til Avinor Flysikring AS på følgende e-post: post@avinor.no

Til orientering kan det være noe ventetid på å få gjennomført radiotekniske vurderinger.

Avinor ber om at det opprettes en hensynssone H190 (sikringsone) i sjøområdene rundt lufthavnene.

Det knyttes følgende bestemmelse til hensynssonen:

Andre sikringssoner, høyderestriksjoner/byggerestriksjoner omkring lufthavnene Kirkenes, Vadsø og Vardø (H190)

Det må ikke etableres anlegg/installasjoner eller fortøytes båter/rigger/kraner som er i konflikt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen eller byggerestriksjonsflater i byggerestriksjonskartet for hver enkelt lufthavn. Ved søknad om etablering av nye tiltak som er i konflikt med overnevnte restriksjoner, skal saken forelegges Avinor for vurdering og godkjenning.

Restriksjonsplanene og byggerestriksjonskartene for de aktuelle lufthavnene er utdaterte. Disse vil bli oppdaterte med det første og ettersendt i pdf- og dwg-format.

Når det gjelder oppstilling og bruk av kraner, vises til følgende regelverk for rapportering, registrering og merking av luftfartshinder:

<https://luftfartstilsynet.no/aktorer/flysikkerhet/luftfartshinder-oppstilling-og-bruk-av-kraner/>

3. Farlig eller villedende belysning

Det er av stor betydning for Avinor at det ikke etableres farlig eller villedende belysning i nærheten av innflygingslysanleggene på lufthavnene, jf. *EASA-krav AMC1 ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes (a) og (d) og EU-regulativ nr. 139/2014, artikkel 9(c)*. Det er særlig lys som på grunn av intensitet, utforming eller farge, som kan medføre en fare for flysikkerheten eller være villedende ved at de forhindrer eller vanskeliggjør riktig tolkning av flyplassbelysningen. Det er avgjørende at belysningen rettes mest mulig ned mot bakken. Siden Kirkenes lufthavn ligger litt lenger fra kysten, vil det kun bli satt krav med hensyn til belysning for lufthavnene Vadsø og Vardø.

Avinor ber om at følgende bestemmelse tas inn i kystsoneplanen:

Farlig eller villedende belysning ved lufthavnene Vadsø og Vardø

Avinor skal høres i forbindelse med søknad om tiltak som endrer lyssettingen ved innflygingen til lufthavnene Vadsø og Vardø og som kan ha innvirkning på sikkerheten for lufttrafikken.

4. Turbulensvurderinger

Etablering av nye bygg/anlegg eller oppankring av skip/rigger i nærområdene til rullebanen kan skape uønsket turbulens, som vil være uheldig i forhold til flysikkerheten. Størrelsen og plassering av tiltakene vil være avgjørende med hensyn til turbulenspåvirkning for rullebanen. Erfaring fra tilsvarende problemstillinger, og de vurderinger som er gjort, tilsier at større bygg/anlegg mv. ikke bør ha en høyde over eksisterende terreng/sjø som er større enn 1/35 av avstanden til rullebanens senterlinje eller forlengelsen av den ut til 2 km fra terskel. Dersom denne høyden overskrides, må tiltaket vurderes mht. turbulenseffekter, eventuelt ved hjelp av en turbulensanalyse. En slik vurdering vil ta hensyn til tiltakets utforming, lokale vindforhold (vindretning og styrke, samt turbulensintensitet), vanlig banebruk, hvor turbulens kan inntreffe, hvilke flytyper som kan bli påvirket, hvilken fase i avgang/landing kan bli påvirket, hvor ofte problemet kan oppstå, risiko for personell og materiell etc. Avinor vil ikke tillate byggeprosjekter eller oppankring av skip/rigger i sjøområdene som forverrer turbulenssituasjonen ved de tre lufthavnene.

Avinor vil i første omgang ikke utarbeide en egen bestemmelse om dette forholdet i kystzoneplanen. Dersom det i planforslaget legges opp til tiltak i nærheten av lufthavnene der turbulenspåvirkning vil ha betydning, vil vi komme tilbake med en egen bestemmelse om dette i forbindelse med høring og offentlig ettersyn av kystzoneplanen.

5. Lokalisering av akvakultur og vurdering av flysikkerhet

Av hensyn til flysikkerheten bør det unngås ny virksomhet/aktivitet rundt en lufthavn som kan tiltrekke seg fugl. Det vil ved en lufthavn være en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl, såkalt «birdstrike», som Avinor har som mål å redusere til et minimum. Denne faren er mest kritisk ved avganger. I forbindelse med *EU-regulativ nr. 139/2014* skal Avinor som flyplasser overvåke en 13 km sone, og være oppmerksom på etableringer som kan tiltrekke seg fugl innenfor sonen. Oppdrettsanlegg tiltrekker seg fugl. I henhold til Statens forurensningstilsyns (SFT) tidligere retningslinje TA-533 (Veiledende retningslinje for deponering av kommunalt avfall i fylling) skal ikke avfallsplass ligge nærmere flyplass enn 7 km. Avinor mener tilsvarende krav bør gjelde for virksomheter som håndterer fisk, eksempelvis oppdrettsanlegg. Avinor jobber ut fra at risikoen for «birdstrike» allerede starter ved ca. 2000 fot (ca. 600 meter) over en lufthavn.

Det må følgelig ikke anlegges nye akvakulturanlegg rundt de tre lufthavnene innenfor en sone som strekker seg 7 km fra rullebanen, jf. følgende *bestemmelser i EU-regulativ nr. 139/2014*:

- *ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction (b) og (c) med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction – General (b) og (c).*
- *ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes – General.*

6. Avsluttende merknader

Avinor vil senere vurdere å fremme en innsigelse til kystzoneplanen dersom følgende forhold ikke hensyntas, jf. *Plan- og bygningsloven § 5-4*:

- Innarbeidelse av hensynssone H190 (sikringssone) om høyderestriksjoner/byggerestriksjoner omkring lufthavnene Kirkenes, Vadsø og Vardø, jf. pkt. 2.
- Innarbeidelse av bestemmelse om farlig eller villedende belysning ved lufthavnene Vadsø og Vardø, jf. pkt. 3.
- Vurderinger med hensyn til turbulens ved lufthavnene, jf. pkt. 4.
- Ingen etablering av nye akvakulturanlegg rundt lufthavnene Kirkenes, Vadsø og Vardø, innenfor 7 km fra den enkelte lufthavn, jf. pkt 5.

Med vennlig hilsen

Avinor AS

Einar K Merli
Arealplanlegger
Masterplaner og arealdisponering

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi: Luftfartstilsynet, Vadsø kommune, Vardø Kommune, Fylkesmannen i Troms og Finnmark